

שיחת השבוע

יש חדש

ירחי כלה

ביום ראשון, י"ז במנחם-אב, יהיה אי"ה בהיכל ישיבת תומכי תמימים בכפר חב"ד מעמד 'ירחי כלה' - יום עיון ולימוד לעילוי נשמת הגאון המקובל רבי לוי-יצחק שניאורסון, אביו של הרבי מליובאוויטש. המעמד ייפתח בשעה 2 אחר הצהריים, ובערב ייערך המושב המרכזי, שייוחד לתורתו של ה'צמח צדק', לרגל שנת המאה וחמישים להסתלקותו. אורח הכבוד במושב הזה יהיה הגאון רבי מאיר מאזוז, ראש ישיבת כיסא רחמים.

שבוע שכולו חסידות

בימים ראשון עד חמישי (י"ז-כ"א במנחם-אב) תתקיים בספריית החסידות 'היכל מנחם', רחוב ישעיהו 22 ירושלים, סדרת שיעורים בנושאי יסוד בחסידות. את השיעורים ימסרו הרבנים הגאונים הרב חיים-שלום דייטש, הרב יוסף-יצחק אופן, הרב יחזקאל סופר ועוד. בין הנושאים: אחדות ה', עבודת התפילה, ביטחון בה' ועוד. 050-4115279.

שהחינו לסיטבון

כשהוא בתחילת העשור השביעי לחייו משיק הזמר והיוצר ר' אהרון סיטבון את אלבומו הראשון כיהודי שומר תורה ומצוות. אחרי שלושים שנות שתיקה מוזיקלית, הוא מגיש את אלבומו 'שהחינו', ובו עשרה שירים במגוון סגנונות מוזיקליים.

זמני השבוע

ירושלים תל-אביב חיפה בארשבע אילת ניו יורק

6:43	6:58	7:00	6:56	7:29
7:55	7:58	7:57	7:53	8:29

פרקי אבות: פרק ג

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף-יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000

טל' 073-2480711 • פקס' 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

מודעות: טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

ביצור יסודות התא המשפחתי

על ההורים לזכור שאיכות התא המשפחתי קובעת את אושרם ובריאותם, הרוחנית והגשמית, של ילדיהם

נישואים - עבודה שצריך להשקיע בה (צילום: ישראל ברדוגו)

המוטלת על בני הזוג גדלה שבעתיים. מרגע זה ואילך עליהם לזכור שאיכות התא המשפחתי קובעת את אושרם ובריאותם, הרוחנית והגשמית, של ילדיהם. טבעם של הורים שהם מוכנים למסור את חייהם למען ילדיהם, ולכן טובת הילדים צריכה לעמוד מעכשיו בראש מערכת השיקולים שלהם.

הדרכה בזמן

דומה שהתפיסה האינדיווידואליסטית הרווחת בימינו, המעמידה את צורכי הפרט בראש סדר העדיפויות, באה על חשבון האחריות לילדים. בני-אדם התרגלו לחשוב במונחים של טובתם האישית, והם מביאים פחות בחשבון את משמעות החלטותיהם על אחרים, אפילו הם ילדיהם. התוצאה היא שיותר ויותר ילדים גדלים עם פצע פעור ועם בית שנשבר דווקא בשעה שהיו זקוקים להגנתו.

לכן חשוב כליך להנחיל לציבור את משמעות קדושת חיי הנישואים, ובה בעת לתת לזוגות הצעירים הדרכה מתאימה. כמה חבל שזוגות רבים באים ללמוד על חיי נישואים רק אחרי שיחסייהם עולים על שרטון. פתאום מתברר להם שאילו למדו את הדברים קודם לכן היו חוסכים מעצמם הרבה מאוד משברים, כעסים ותסכולים.

ביצור מוסד הנישואים וחיזוק יסודותיו של התא המשפחתי - הם אתגר חיוני בימינו, ובו טמון תידו של עם ישראל.

מרבים לדבר על האיומים לשלום העולם הגלומים בהתחממות הגלובלית או בהידלדלות מקורות המזון, אך ממעטים לדבר על איום מטריד לא פחות - הרס המשפחה. הנתונים מזעזעים: באירופה מגיע שיעור הגירושים ל-35%, ואילו בארץ הוא עומד על 27% (אולי בשל שיעור הגירושים הנמוך בקרב אוכלוסיות דתיות).

יועצים למיניהם מנופפים בסממה הפשטנית: "אם לא טוב לכם - אל תישארו". זהו? זה השיקול המכריע בקבלת החלטה על פירוק המשפחה? ואיפה הילדים בתמונה? מה על הסבל שהם עתידים לסבול, על הקרעים בנפשם, על השבר שלעולם לא יוכל להתאחות? עד כמה הנתון הזה נכנס למשוואה?

ודאי שיש מקרים שבהם אין מנוס מפירוק החבילה. לשם כך נתנה התורה את דיני הגירושין. אבל זה צריך להיות צעד אחרון, אחרי שכלו כל הקיצין ואחרי בחינת כל השיקולים, ובכלל זה טובת הילדים. הקלות שבה אנשים מחליטים להתגרש בימינו, רק מפני שהנישואים לא הגשימו את כל חלומותיהם - מזעזעת ממש.

משכן צריך לטפח

מוקד השבר טמון בהתייחסות לנישואים כאל עניין פורמלי, מנהלתי. לכן יש השואלים למה צריך להתחתן כדת משה וישראל דווקא ולא דיי בטקס אזרחי. אבל זה בדיוק העניין, נישואים אינם דומים לקניית מכונית או אפילו דירה, ששני הצדדים לעסקה חותמים על חוזה ומקבלים חותמת של הרשויות. מעמד הנישואין מתחיל ב'קידושין' - מלשון קדושה, כי הקמת בית בישראל היא עניין רוחני, קדוש, נשגב.

בית בישראל הוא מעין משכן לשכינה, ומשכן צריך לטפח. צריך לשמור עליו מפני השפעות זרות, שעלולות לפגום בטוהרתו. צריך לפקוח עין על 'אש התמיד' שתבער בו, תאיר אותו ותחמם אותו. זאת עבודה שבני הזוג צריכים להשקיע בה, מתוך הכרה בחשיבותה.

מובן מאליו שכאשר נולדים ילדים האחריות

שאלת הפילוסוף ותשובת החכמים

סגולת השבת

השיבו לו החכמים: שונה השבת משאר ימות השבוע. הבדלי המעמדות והרשויות תקפים בימות החול בלבד, שאז העולם מתנהל על פי חוקי סדר ההשתלשלות. ואולם בשבת הכול מתעלים למדרגה גבוהה ושווה; בשבת מאיר אור אלוקי נעלה, שמרומם גם את המקום הגשמי עד שהכול נעשה רשות אחת, קדושה, רשותו של הקב"ה.

והוסיפו החכמים תשובה שנייה: כל העולם הוא כקומה אחת של הקב"ה. אמנם בני ישראל נחשבים לחלקים נבדלים, אולם אלה איברים בגוף אחד. האחד הוא בבחינת 'ראש' והשני 'רגל', אך כולם שייכים לאותו גוף. כך הוזהר מייצג את הישראלים והגרים, והגרים תורמים לכוהנים בכך שכל הירידה לגלות נעשתה "כדי שיתוספו עליהם גרים". מתוך אחדות זו השיבו לו החכמים תשובה אחת, שווה, בלי מחלוקת ביניהם, דבר המבטא את האחדות האלוהית החובקת את כל המציאות.

(שיחות קודש תשל"ד, כרך ב, עמ' 365)

נשאלת כאן השאלה לשם מה המדרש מציין מי היו ארבעת החכמים? כמו-כן רואים כאן הבדל בין סיפורים אחרים על ארבעת החכמים, שבהם יש ביניהם חילוקי דעות, ואילו מהסיפור הזה נראה שכולם השיבו אותן תשובות.

ארבעה סוגים

ארבעת החכמים האלה מייצגים ארבעה סוגים בעם ישראל. רבי אלעזר בן עזריה היה כוהן; רבי יהושע בן חנניה - לוי; רבן גמליאל - ישראל; ואילו רבי עקיבא היה בן גרים. יש מצוות שניתנו לכוהנים, מצוות מסוימות ללוויים, ומצוות מסוימות לישראלים. ההבדל בין הקבוצות האלה התבטא גם בהקצאת תחומים נפרדים בבית המקדש: יש מקומות שישראלים רשאים להיכנס אליהם, מקומות ללוויים ואזורים לכוהנים. לגרים יש מעמד מיוחד כ"בניו של מי שאמר והיה העולם".

הקשה אפוא הגוי: "אתם ההוכחה שהקב"ה מכיר ברשויות נבדלות. אתם מייצגים 'רשויות' שונות, ולכל קבוצה הלכות ייחודיות. ואם כן, איך הקב"ה עצמו מתעלם מהרשויות שהוא עצמו תחם ומוריד גשם מרשות אחת לשנייה?"

המדרש מספר על ארבעה מחכמי המשנה - רבן גמליאל, רבי יהושע בן חנניה, רבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא - שנסעו לרומי ודיברו על ההבדל בין הקב"ה למלך בשר ודם, שמלך בשר ודם גוזר גזרות על אחרים והוא אינו עושה כן, ואילו הקב"ה מקיים בעצמו את מה שהוא מצווה את בריותיו לקיים.

היה שם פילוסוף נכרי והוא טען כלפיהם: "אין דברים אלא כזב". הלא הקב"ה אוסר לטלטל בשבת מרשות לרשות, ואילו הוא עצמו מוריד גשמים בשבת ומעביר מים מרשות אחת לרשות אחרת.

רשות אחת

השיבו לו החכמים שהעולם כולו הוא חצר הפרטית של הקב"ה, שכן "מלוא כל הארץ כבודו", וממילא אין כאן טלטול מרשות אחת לרשות נפרדת. כמו-כן הוסיפו שעל-פי ההלכה מותר לאדם לטלטל "מלוא קומתו", כלומר להעביר מידי רגליו, והעולם כולו נחשב לגבי הקב"ה כ"מלוא קומתו", שנאמר "הלא את השמים ואת הארץ אני מלא".

אמרת השבוע

תשובות אמיתיות

בשנת תרצ"ט ערכו שלטונות רוסיה מפקד אוכלוסין כללי. בין השאלות נשאלו האזרחים אם הם מאמינים בה'. יהודים מאמינים רבים חששו לענות בחיוב על השאלה, מחשש שיבולע להם.

רבי לוייצחק שניאורסון, רבה של יקטרינוסלב (נסתלק בכ' במנחם-אב תש"ד), עלה על בימת בית הכנסת והכריז בסערת נפש כי מי שמשיב בשלילה על שאלת האמונה הריהו כופר בקב"ה. בעקבות דבריו הנורגשים היו שפנו במיוחד אל משרדי הרישום וביקשו לתקן את תשובתם על השאלה.

נאזמו זה של הרב שימש בעתיד אחת העילות למאסרו. כשנתבקש להסביר את עמדתו השיב בפיחוקתו: "הלא זה האינטרס של השלטון, לקבל תשובות אמיתיות לשאלותיו..."

פתגם חסידי

"יהודי צריך תמיד להודות לקב"ה על חסדו וטובו ולומר שהכול טוב, וכך יהיה. כמו ילד המתפאר באביו שהוא טוב לב ורחמן; וכי יטען האב שאינו כזה?!" (רבי שלמה מקרלין)

קריאת שמע | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

מן המעיין

לשמע את ה' אלוקיך

"שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד" (דברים ו,ד). אמרת הגמרא (ברכות יג): "שמע, בכל לשון שאתה שומע". בכל השמועות שישמעו אוזניך תשמע בהן את ה' אלוקינו ה' אחד". בכל דבר עליך לראות את גדולתו ואחדותו.

(שפת אמת)

ציווי על ההתבוננות

"ואהבת את ה' אלוקיך" (דברים ו,ה). כיצד אפשר לצוות על אהבה, שהיא מידה שבלב? אלא שהציווי אינו על האהבה, אלא על ההתבוננות המולידה את המידה. על האדם להתבונן ולהתעמק בדברים המעוררים אהבת ה'.

(הבעל שם טוב)

הבטחה לאהבה

"ואהבת" אינו ציווי אלא הבטחה - סופך לבוא לידי אהבה. כאשר אדם מתבונן בכך ש'הויה', שהוא למעלה מהטבע, הוא 'אלוקיך' - כוחך וחיותך, מובטח לו שיבוא לידי אהבת ה'.

(המגיד ממזריטש)

הפיכת היצר

"בכל לבבך - ביצר טוב וביצר הרע" (ברכות פקט ט). בידו של אדם להפוך גם את יצרו הרע ואת נפשו הבהמית מהשאפיה הטבעית שלהם לתענוגי העולם הזה לאהבת ה'.

(תניא)

לזכור גם בעושר

"ובכל מאודך" (דברים ו,ד). מפרש רש"י: "ובכל מאודך - בכל ממונך". אפילו כשהכסף מצוי אצלך אל תשכח את ה' אלוקיך.

(מאוצרנו הישן)

המבחן לאהבה

רוצה אדם לדעת אם הוא באמת אוהב את ה' בכל ליבו ובכל נפשו? קנה המידה הוא "בכל מאודך" - כשהוא נדרש לתת מממונו לצדקה. זה הסימן האמיתי אם יש בו אהבת ה'.

(ייטב לב)

מוכנים על הלב

"והיו הדברים האלה אשר אנכי מצווך היום על לבבך" (דברים ו,ו). שיהיו הדברים האלה מוכנים ומזומנים תמיד על לבבך, כדי שאם יפתח לבבך לרגע - מיד יחדרו לתוכו.

(רבי מנחם מענדל מקוצק)

צוותא וחיבור

"והיו הדברים האלה אשר אנכי מצווך היום" (דברים ו,ו). "אנוכי" הוא מהותו ועצמותו יתברך. "מצווך" - מלשון צוותא וחיבור, שכן קיום המצוות מקשר את האדם אל הבורא. "היום" - קיום המצוות אפשרי רק בעולם הזה.

(תורה אור)

הקיסמים והסוד

האדמה נעשתה פתאום בוצית. הסוסים התקשו בהליכתם והנסיעה הואטה מאוד. שלושת הנוסעים רכנו קדימה לעבר העגלון. "מה קורה?", שאלו בדאגה.

הלה פרש את זרועותיו לצדדים. "חוששני שלא יהיה אפשר להתקדם כך". דבריו נענו בשתיקה. חשש החל להזדחל ללב הנוסעים. יום שיש היום. היכן יעשו את השבת?

אלה היו שלושה סוחרים ידידים מהעיר ז'שוב, ריישה בשפת היהודים, שבמרכז גליציה. בכל שנה נהגו לצאת בתחילת הסתיו לעסקיהם במוסקווא. תמיד נזהרו לשוב לבתיהם לפני בוא החורף. אולם עתה ניתכו גשמים עזים ושיבשו את הדרכים.

באין ברירה החליטו השלושה לתור אחרי אכסניה למשך השבת. הם פנו לכפר הקרוב והתדפקו על דלתות התושבים בחיפוש אחר יהודי. לצערם התברר כי בעיירה הרוסית אין יהודים.

השעה התאחרה וכעת חיפשו רק קורת גג. הם נפנו לבית הראשון ודפקו על דלתו. צעדים כבדים נשמעו, הדלת נפתחה, ובפתח עמדה קשישה לבושת סחבות.

אחד מהם פנה אליה בפולנית, השפה היחידה שדיברו. להפתעתם, השיבה הזקנה בפולנית הרוטה. מדבריה למדו שהיא מתגוררת בבית עם בנה, מנהל טחנת הקמח המקומית. השלושה ציינו שיש כאמתחתם מזון, והם זקוקים לקורת גג בלבד, וישלמו על כך במיטב כספם. "אין בעיה", השיבה הזקנה והכניסה אותם לביתה.

השלושה התמקמו בבית, והזקנה פרשה למיטתה, שהייתה מאחורי האח הבושרת. הגיעה שעת קבלת שבת. הסוחרים החלו להתכונן לבוא השבת. פתאום הבחינו כי הזקנה מתרוממת ממשכבה, נוטלת שני קיסמי עץ ארוכים, מדליקה אותם ומברכת: "ברוך אתה ה'... להדליק נר של שבת קודש".

השלושה הביטו בה בעיניים קרועות מתדהמה. הזקנה אחזה בקיסמים עד שהאש כילתה אותם. אחרי כך שבה לשכב מאחורי האח. האורחים לא יכלו לכלוא את סקרנותם. הם ביקשו להבין את פשר המעשה שעשתה.

במקום להשיב להם על שאלתם החלה הזקנה להתעניין במקום מגוריהם. כשהשיבו קראה בקול:

"אתם מריישה!", והחלה להציף אותם בשאלות על העיר ותושביה. השלושה נדהמו לגלות שהזקנה בקיאה בתולדות העיר ובתושביה היהודים.

"מה שלום אברהם־חיים החלבן? העודנו חי?", שאלה פתאום.

צמרמורת אחזה באחד הסוחרים. "לא", השיב בקול רועד, "הוא כבר

איננו בין החיים. הוא היה סבי. ייסורים רבים עברו עליו. בצעירותו היה נשוי, אך אשתו נעלמה פתאום והותירה אותו עם בנם התינוק - הלוא הוא אבי".

הזקנה זינקה ממקומה. "אם כן, אתה נכדי!", הזדעקה, ופרצה בבכי שטלטל את כל גופה. בעודה מתייפחת סיפרה

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

הנחמה העתידית

בשורת הנחמה על הגלות והחורבן מופיעה בכפל לשון: "נחמו נחמו עמי" (ישעיה מ,א). אומר על כך המדרש (ילקוט שמעוני ישעיה שם; איכה רבה סוף פרשה א): "לקו בכפליים ומתנחמים בכפליים". אך מה משמעותה של נחמה כפולה זו - באיזה מובן היא תהיה כפולה?

יש נחמה כפולה במובן כמותי. למשל, אדם שביתו עלה באש יתנחם בבית אחר שייבנה במקומו. אם הבית יהיה גדול ומפואר פי שניים מביתו הראשון - זוהי נחמה כפולה, כפולה בכמות. אך יש נחמה כפולה במובן האיכותי. נחמה רגילה משאירה את הצער ואת עוגמת הנפש, אלא שהיא נותנת פיצוי תמורתם; אולם נחמה כפולה מוחקת ומסלקת לגמרי את הצער, ולא עוד אלא שהיא מגלה לאדם שמה שהיה נראה לו דבר מצער וכואב, היה בעצם טוב (לקוטי שיחות כרך כט, עמ' 377).

החורבן כמקור לשמחה

דוגמה לכך מצויה בסיפור הגמרא (תענית כא,א; סנהדרין קח,ב) על נחום איש גמ'זו. הוא הולך דורון לקיסר, ובדרך החליפו בעלי האכסניה את תכולת התיבה בעפר. הקיסר כעס, כמובן, ורצה להורגו, ואולם הוא האמין ש"גם זו לטובה". ואכן, לבסוף קרה הנס ואותו עפר נהפך לכלי נשק, שבאמצעותם ניצח הקיסר את אויביו, והוא גמל על כך לנחום איש גמ'זו ברוחב לב. אראז התברר שהחלפת תכולת התיבה בעפר לא הייתה מלכתחילה דבר רע, אלא טוב נפלא. זוהי נחמה כפולה - נחמה שמגלה כי מעולם לא היה כאן רע אלא טוב צרוף.

המחשה לגישה זו מוצגת בסיפור הגמרא (סוף מכות) על רבי עקיבא וחבריו שעלו לירושלים, וראו שועל יוצא מבית קודש הקודשים. התחילו הם לבכות ואילו רבי עקיבא צחק. ואז התפתחה ביניהם השיחה הזאת: "אמרנו לו, מפני מה אתה משחק? אמר להם, מפני מה אתם בוכים? אמרו לו, מקום שכתוב בו 'והזר הקרב יומת', ועכשיו שועלים הילכו בו - ולא נבכה! אמר להן, לכך אני משחק". רבי עקיבא הסביר שהוא רואה בשועל זה את מילוי נבואתו של אוריה ("צִיֹּן שְׂדֵה תַּחְרֹשׁ"), ולכן עכשיו הוא בטוח במילוי נבואתו של זכריה ("עֵד יִשְׁבּוּ יְקָנִים וְזִקְנוֹת בְּרַחֲבוֹת יְרוּשָׁלַם"). על כך אמרו לו: "עקיבא ניחמתנו, עקיבא ניחמתנו".

כאן באה לידי ביטוי הנחמה הכפולה, הקשורה במכה הכפולה דווקא - לא רק עצם החורבן, אלא גם חילול השם נורא: שועל משוטט בקודש הקודשים! אבל רבי עקיבא 'משחק'. הוא מפגין שמחה, משום שהוא מסוגל לראות בעיני רוחו את הנחמה הכפולה הצומחת מתוך שיא החורבן דווקא; נחמה שעלידה יימחקו כליל הכאב והצער, ולא עוד אלא שהם עצמם ייהפכו למקור של שמחה וששון.

תודה על הגלות

סוג זה של נחמה אין להבינו כלל בתקופת הגלות. לו היינו מסוגלים לראות את הטוב שבגלות, לא היינו מצטערים עליה ולא היינו מבקשים מהקב"ה לגאלנו. לכן יצר הקב"ה מציאות, שבה הגלות על צרותיה נראית רע גמור, כדי שנזעק על הגאולה. ואולם כשתבוא הגאולה תבוא גם הנחמה הכפולה. אראז, בדרך נעלמה כיום מבינתנו, נראה ונחוש את הטוב שהיה טמון בגלות עצמה.

לעתיד לבוא ייפקחו עינינו ונבין כי אפילו המאורעות האפלים ביותר של הגלות, אפילו ההשפלה היתרה של כבוד שמים וכבוד ישראל, לא היו אלא כלי נעלם לטוב שיתגלה בזמן הגאולה. נבין שאף אימי הגלות נבעו מ'החסדים המכוסים' של הקב"ה, ונודה לו על כך: "אוֹדֶה ה' כִּי אֶנְפֹּתַ בִּי" (ישעיה יב,א). זוהי הנחמה הכפולה, נחמה שהופכת את הצער לטוב (לקוטי שיחות כרך יט, עמ' 67).

את סיפור חייה. דבריה, עם פיסות מידע שהיו בידי נכדה, הצליחו להשלים את התמונה כולה.

היא ילידת העיירה ריישה, בת למשפחה יהודייה. כשהגיעה לפרקה נישאה לאברהם־חיים החלבן. בחלוף שנה נולד בנם. חייהם התנהלו על מי מנוחות. בעלה פרנס את המשפחה בכבוד והם לא ידעו מחסור.

כל זה נגדע כשפרצה מלחמה באזור וכוחות צבא רוסיה נכנסו לגליציה. תושבי הארץ ספגו מנחת זרועם של שני הצבאות הלוחמים, והיהודים שילמו את המחיר הכבד ביותר.

יום אחד נעלמה אשתו של אברהם־חיים החלבן. איש לא ידע מה עלה בגורלה. בני משפחתה פנו אל מפקדי הצבא הרוסי, ששלט באזור, והללו התעלמו מפניותיהם. "נחטפתי בידי קצין בצבא", סיפרה הזקנה בקול מרוסק. "הוא העביר אותי לעומק רוסיה, ואילץ אותי להמיר את דתי ולהינשא לו. נולד לנו בן, ולאחר מכן בעלי נהרג בשדה הקרב.

"נותרתי לבדי עם בני התינוק, מנסה לשרוד ולגדל אותו לבדי. השנים חלפו, ואט־אט שכחתי את יהדותי. רק מצווה אחת הקפדתי לקיים - הדלקת נרות בכל ערב שבת. אם אינני מצליחה להשיג נרות אני מדליקה קיסמי עץ ומברכת עליהם. זה השריד היחיד שנותר לי מיהדותי".

הזקנה סיימה את סיפורה ושוב פרצה בבכי קורע לב. היא בכתה על חייה האבודים ועל התרחקותה מיהדותה. זה היה בכי של תשובה מעומק הלב. פתאום נרעדה, ולנגד עיניהם הנדדהמות של שלושת הסוחרים עצמה את עיניה ומתה.

השלושה מיהרו אל טחנת הקמח, וסיפרו לבנה של האישה על מות אמו. הלה פרץ בבכי והלך איתם הביתה. בתוך כך הבינו השלושה שהבן מוטרד משאלת קבורתה של אמו. התברר כי הוא מסוסך עם הכומר, הממונה על בית הקברות. הלה איים עליו שבבוא העת ינקום בו ויתבע ממנו מחיר מופקע.

"אין בעיה!", שמחו השלושה, "אנו נטפל בקבורתה". במוצאי השבת העמיסו על עגלתם את גופתה של הזקנה, ובהגיעם לעיירה יהודית הביאו אותה לקבורה כדת וכדין.

זמן מה לאחר מכן ביקרו הסוחרים אצל רבי צבי־אלימלך מדינוב. אמר להם הצדיק: "מכאן רואים את כוחה של מצווה אחת. בזכות מצוות הדלקת נרות זכתה הזקנה לשוב בתשובה שלמה קודם פטירתה ולבוא לקבר ישראל!".

הבחירה בין הוליווד לירושלים

כלים להפצת היהדות. צבי פיшמן

הדואר שלי עלון תיירות, ובו תמונה גדולה של הכותל עם הכותרת 'ירושלים עיר הבחירה'. חשתי צמרמורת". פישמן עזב הכול, עלה לארץ והחל להקדיש את חייו ללימוד תורה.

סרטים על רפואה בהלכה

הצעיר, שבילה עד כה בין המצלמות, מצא את עצמו ב'מכון מאיר' בירושלים. הוא התמסר ללימוד התורה במכון כמה שנים, ולאחר מכן עבר ללמוד בבית אל ובישיבת 'עטרת כוהנים'. 'היה בי דחף להעביר הלאה את מה שלמדתי, אבל הרב שלמה אבינר הציע שאלמד עוד כמה שנים, וכך תהיה לי סייעתא דשמיא גדולה".

בחלוף השנים החליט לנצל את כישרונותיו להפקת סרטים בנושאי יהדות. 'הבנתי שהשנים בהוליווד נתנו לי כלים שאיתם אפשר להביא לעולם את העולם היהודי', הוא מסביר. 'הפקנו סדרת סרטים על רפואה והלכה. הצגנו שאלות רפואיות מורכבות עם המענה ההלכתי, בהנחיית הרב יגאל שפרן. הסדרה זכתה להצלחה, תורגמה לשבע שפות ונלמדה באוניברסיטאות ובבתי ספר לרפואה בעולם".

לאן התקציבים הולכים

על מיזם אחד שיצר הוא גאה במיוחד: "לאורך

יש מי שחלומם להגיע להוליווד. צבי פישמן (66) היה שם. היה לו כל מה שאדם מן השורה שואף אליו: פנטהאוז ליד הים, רכב ספורט יוקרתי, חברים ידוענים והרבה פרסום. אבל נפשו חיפשה משהו אחר. "הרגשתי ריקנות פנימית", הוא מתאר את הרגשתו.

חבר לעבודה, יהודי, שאל אותו יום אחד: "איך זה שאינך יודע דבר על היהדות?". השאלה הפתיעה אותו ואחרי מחשבה נאלץ להודות שאכן, אין הוא יודע עליה דבר. הוא חיפש ומצא חנות של חב"ד בשכונת פרפוקס. "קניתי ספר תנ"ך ואת ספר התניא", הוא מספר. "חזרתי לחוף הים והתחלתי לקרוא את ספר בראשית". כך התחיל המפנה בחייו.

סימן בדואר

קריאת התנ"ך הביאה אותו לידי הכרה שעליו לחיות כיהודי. הוא התייצב בבית חב"ד בס' מוניקה, הסמוך לשכונתו. "ביקשתי מהרב ללמד אותי איך מניחים תפילין, והתחלתי להניחן בכל בוקר. במשך היום הוספתי לרדוף אחרי הצלחה גדולה בהוליווד, עד שהרגשתי שאי אפשר לרקוד על שתי החתונות יחד".

ואז קיבל סימן ששינה את חייו. "התפללתי לבורא שייתן לי להבין מה עליי לעשות. ביקשתי סימן, למחרת בבוקר מצאתי בתא

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

דיני מוניות

שאלה: אדם הזמין מונית לשעה מסוימת והיא איחרה, האם מותר לו לנסוע במונית אחרת?

תשובה: הזמנת מונית מחייבת לא רק את חברת המוניות או הנהג, אלא גם את הזמין. עליו להמתין למונית שהזמין ולא להיכנס למונית אחרת.

ואולם אם המונית לא הגיעה בזמן שסוכם במפורש עם הסדרן או הנהג, ואם לא סוכם זמן מוגדר - אם איחרה מהזמן המקובל להמתנה בתנאים רגילים, מותר למזמין לנסוע במונית אחרת במקומה.

נוסע שהתעכב שלא מחמת אונס, חייב לשלם תמורת ההמתנה, כמקובל. אם העיכוב נבע מאונס גמור - פטור מלשלם, אבל אם הייתה בידו אפשרות להודיע לבעל המונית ולשחררו, ולא

עשה כן ועיכבו (כגון שביקש ממנו להמתין לו בנסיעה חזור, והתעכב יותר מהמתוכנן) - לדעת כמה פוסקים יהיה חייב גם באונס גמור.

המזמין מונית בסכום קבוע ליעד מסויים וחל עיכוב (מהסוג המצוי) בשל עומס התנועה בכבישים - אם לא התנה הנהג מראש שיקבל תוספת על התארכות הנסיעה, ההפסד של הנהג.

המזמין מונית בסכום מסויים כדי שתביאנו עד רחוב פלוני, בלי לנקוב במספר הבית או ביעד המדויק, וכשהגיעה המונית לתחילת הרחוב טען הנהג שהנסיעה נסתיימה וביקש תוספת תמורת ההגעה ליעד - הצדק עם הנהג, מכיוון שהמילה 'עד', בלשון בניאדם, כוונתה - 'עד, ולא עד בכלל'.

מקורות: פתחי חושן הל' שכירות פ"ב הע' נא ופ"י הע' ה. שו"ת שבת הקהתי סי' שנה. הליכות בין אדם לחברו ס"פ ד.

מתנה חנים!
חברת 72 הכללים לתזונה מיטבית
 מאת ד"ר גיל יוסף שחר (M.D.)
 מומחה לרפואה תזונתית
 וראש המרכז לרפואת הרמב"ם
 לקבלת החוברת שלחו סמס למספר 03-6161888
 עם המילה rambam וכתובת האימייל שלכם (עם רוח ביניהם)
 והחוברת בדרך אליכם
 לדוגמא: rambam_myemail@gmail.com
 אל תפספסו את ההזדמנות!

גפן בס"ד
ביטוח משכנתא
בתנאים מיוחדים
 סולל ביטוח צד ג' • צנרת • ביטוח לרציפות אדמה
 077-444-7777
 e-mail: info@basad.co.il (1 שו"ת)

ספרי תורה
רוכשים
ביודאיקה חב"ד
 ניתן להזמין ולקנות ספרי תורה
 אשכנזי וספרדי ובגדלים שונים.
יודאיקה חב"ד
 ראשון הטישי 20:30-9:30
 ימי שישי וערבי תח 13:00-9:30
 מתחם בית שיר, כפר חב"ד
 052-54-5111 • 03-9606120
 ניתן לקבל הזמנות למייל

הסרת משקפיים
עושים בבי"ח אסותא
מחיר קבוצתי מיוחד
לתקופת בין הזמנים
 לבדיקת התאמה חנים:
*8464
אסותא
 הסרת משקפיים בלייזר
אופטיקה

יופי של סיפורים
 שני כרכים של 'צדיקים למופת',
 מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע'
סיפורים מופלאים על
צדיקי ישראל מכל העדות
 סיפורים שנוטעים יראת שמים,
 אמונת צדיקים ומידות טובות
טל' 03-960-6120